

صدای سوم!

شهره مدائن

اگر در پی حوادث مرگ بار روز سه شنبه آمریکا، شکی وجود داشت که ممکن است جهان ما چندان هم دگرگون نشود، دولت آمریکا مصمم است این شک را برای همه و همیشه، برطرف کند. با شعار "اولین جنگ در قرن بیست و یکم"، رهبران آمریکا عزم آن کرده‌اند تا چهره جهان را تغییر دهند. و اگر این طرح عملی نباشد، رسانه‌های گروهی غرب از این به بعد، جهان را در برابر چشمان ما چنان خواهد آراست که گویا این تغییران نه تنها ضروری، که شدنی است. گویا جهان ما را راهی نیست، جز گام نهادن در سراشیب جنگی که آمریکا، اعلام گر آن، رهبر آن، بازی گر اصلی آن، و قاعدتاً، باید برنده آن، باشد.

این اعلام جنگ، هر چند که بلندپروازانه و تبلیغاتی به نظر آید، شکی نباید داشت که هیچ‌گاه زنگ خطری به این شدت به بشریت در مورد آرزوی دیرینه‌اش یعنی صلح، هشدار نداده است. اگر وجدان صلح طلب و عدالت جوی بشریت امروز نتواند در مقابل غوغای نظامی‌گری آمریکا بانگ مخالفت سر دهد، تردیدی نباید داشت که جهان ما با هر میزان از تغییر، به نفع جنگ طلبان دگرگون خواهد شد.

تروریسم با پیش برد مقاصد گروهی از طریق قربانی کردن جان افراد بی‌گناه، نمی‌تواند توجیه گر هیچ آرمان یا اعتقادی باشد. و به همین ترتیب، اعلام یک جنگ جهانی علیه تروریسم به نیابت از سوی تمامی بشریت نیز، به هیچ وجه توجیه کننده دفاع از خود نیست. آن چه در رویارویی این دو عنصر متعارض، بیش از همه آسیب خواهد دید، ترقی خواهی در هر شکل و در هر کجای جهان است. عواقب اعلام جنگ جهانی با تروریسم از سوی آمریکا را، نباید صرفاً در چگونگی و یا مقیاس عملیات نظامی، تلفات آن، و یا موفقیت و عدم موفقیت آن از لحاظ استراتژی نظامی، جستجو کرد. تأثیرات اصلی و عواقب بطنی آن، ابتدا از مجاری روانی و تبلیغاتی گسترش می‌یابند و بعد، مجموعه‌ای از تغییرات در عرصه اقتصاد بین‌المللی، جغرافیای سیاسی و جهت‌گیری‌های تحمیلی در فضای بین‌المللی را با خود به همراه خواهند آورد که هدف آن، تحکیم سلطه آمریکاست. بنابراین، با وجودی که جهان ما پس از فرو ریختن مرکز تجاری نیویورک و یکی از اضلاع پنتاگون، ممکن است از زاویه‌ای دگرگون شده باشد، ولی از زاویه دیگر، این هنوز همان دنیایی است که در آن، صلح و عدالت جهانی، مهم‌ترین و فراگیرترین خواست بشریت بوده و هست. در چنین شرایطی، با شعار صلح و عدالت جهانی و با ایجاد فراگیرترین ائتلاف و نیروی پشتیبان، باید در مقابل تجاوز تروریسم و جنگ طلبی بین‌المللی ایستاد.

صدای سوم، مدافعان صلح و عدالت جهانی، اکنون وظایف دوچندانی دارد. در درجه اول، متناسب با تحولات اخیر، باید شعار و اشکال جدید برای فعالیت پیدا کند و در درجه بعد، به دنبال راه‌هایی باشد که فعالیت‌ها و مبارزات روتین را بتواند با اوضاع فعلی انطباق داده و از تحت الشعاع قرار گرفتن آن‌ها، پیش‌گیری کند. نباید گذاشت تحت تأثیر اوضاع کنونی، مبارزه بین‌المللی علیه تبعیض نژادی، مبارزه علیه فقر و برای لغو بدهی‌های خارجی، مبارزه علیه جهانی شدن سرمایه و یا مبارزه برای حقوق بشر، در سایه قرار گرفته و یا تعطیل شوند.

عزیمت‌گاه ما این است که تروریسم و جنگ طلبی بین‌المللی، هر دو، نیرویی معترض و ناقض حقوق بشراند. هر دو، از طریق ایجاد ناامنی و بی‌ثباتی، روندهای مدنی و مبارزات صلح طلبانه و دمکراتیک را مختل می‌کنند. هر دوی این نیروها، عناصر مخل و میرا در حرکت عمومی جامعه بشری به سوی صلح و عدالت‌اند، هر چند تاکتیک‌های آن‌ها، تعرضی‌اند. در مقابل، مدافعان صلح و عدالت جهانی، می‌توانند با تاکتیک‌های دفاعی و ضرورتاً صلح‌آمیز، به میدان بیایند، حتی اگر روش‌های آن‌ها در شرایط کنونی، انفعالی به نظر آید.

تروریسم و جنگ طلبی بین‌المللی، هر دو، مظهر تکیه مطلق بر ابزارهای نظامی و قدرت‌های فوق سازمان یافته هستند. روش آن‌ها، به حاشیه راندن مردم و تشکل‌های مدنی و توده‌ای، و قربانی کردن همه چیز و همه کس در مسیر تمرکز بیشتر

قدرت است. درحالی که در جهان امروز، اکثریت مردم، خواست‌های خود را در تمرکزستیزی و تمرکززدایی جستجو می‌کنند و مهم‌ترین مطالبات جنبش‌های مدنی، پراکندن همین تمرکزها را نشانه رفته‌اند، مدافعان صلح و عدالت جهانی، باید جنبش خود را متناسب با همین عنصر مهم آرایش دهند.

و بالاخره، در شرایطی نظیر امروز، دولت‌ها و اساساً دولت‌های بزرگ، به بازی گران انحصاری در صحنه‌های مهم بدل می‌شوند و در این کار، از حمایت رسانه‌های بزرگ نیز برخوردارند. این جاست که نقش تشکل‌های مدنی، از نهادهای غیردولتی گرفته تا اتحادیه‌های صنفی و کانون‌های فرهنگی و اجتماعی، دوچندان می‌شود. درعین حال، "صدای سوم"، نه با غریب انفجار و نه با شیپور حمله نظامی، با هیچ‌یک از این‌ها نمی‌تواند صدای خود را به گوش مردم برساند. صدای سوم، باید از تمام تجارب گذشته برای سازمان دادن فعالیت‌های رسانه‌ای مستقل استفاده کرده و به اشکال مناسب از پوشش رسانه‌های بزرگ برای انعکاس وسیع‌تر خود استفاده کند. ۱۸ سپتامبر ۲۰۰۱